

پنجم پنجم

آموزش

شکل‌های هندسی

دانش آموز برعی از شکل‌های هندسی را می‌شناسد و در تمرین‌های مختلف با دسته‌بندی کردن و شمارش آنها با نام‌های گردی، سه‌گوش و چهارگوش آشنا شده است. در اینجا قرار است با استفاده از ابزاری مثل نی، مداد، چوب و یا وسایل مشابه دیگر این شکل‌ها را بسازد و با المس کردن آنها با کلمات **لبه** و **گوشه** آشنا شود.

مثلث: ما با قراردادن ۳ نی همان‌دازه، مانند شکل رو به رو یک چهارگوش ساخته‌ایم.

این شکل **لبه** دارد و نقطه‌های برخورد نی‌ها، **گوشه‌های** شکل هستند.

تکرار این فعالیت با ۳ یا ۵ نی، یا شکل و بیان نام سه‌گوش و پنج‌گوش تمرین مناسبی برای شناسایی بیشتر شکل‌های هندسی و مفهوم لبه و گوشه است. برای معزوفی لبه و گوشه در اشکال مختلف هندسی نباید از کلمات ضلع و رأس استفاده کرد.

استفاده از شابلون برای کشیدن شکل‌های هندسی نیاز به تمرین و دقت قرارگیران دارد.

هنگام کار با شابلون و خطکش دانشآموز باید اصول زیر را رعایت کند:

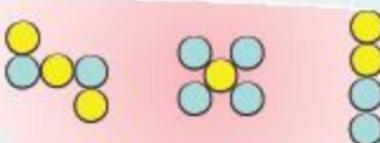
۱. ابتدا محل قرار گرفتن شکل را روی کاغذ انتخاب کند.
۲. شابلون را با یک دست محکم روی کاغذ در محل انتخاب شده، نگه دارد.

۳. با دست دیگر مداد را به صورت عمود روی کاغذ داخل شکل مورد نظر قرار داده، طوری که نوک مداد به لبه شکل چسبیده باشد. بهتر است دانشآموز ابتدا روی کاغذهای باطله تمرین کند تا در کشیدن شکلهای مختلف نظر مهارت لازم را پیدا کند.

جمع پاچینه یا مهره

در آموزش مفهوم جمع می‌توانید از دورنگ چینه یا دورنگ مهره استفاده کنید و با آن‌ها شکلهای مختلفی سازید.
مثال: با تعدادی مهره‌ی زرد و تعدادی مهره‌ی آبی این شکلهای ساخته‌ایم.

سپس با تغییر تعداد و رنگ مهره‌ها شکلهای دیگری ساخته می‌شود. توجه کنید در این بخش تعداد مهره‌ها یا چینه‌هایی که در ساخت شکل به کار می‌روند باید **۵** یا کمتر از آن باشد.

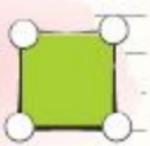
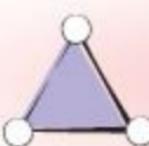
شمارش پاچونی خط

یکی از روش‌های قدیمی ثبت شمارش، چوب خط است. به داشت آموز باید دهید که همزمان با شمارش هر شکل یا شی، یک خط کوتاه از بالا به پایین (چوب خط) رکشد. سپس به شاهدت چوب خط و انگشتان دست اشاره کنید. اگر یکی‌یکی بشماریم و انگشتان دست خود را بینیم، انگشت شست روی دیگر انگشتان دست قرار می‌گیرد و یک دستای پنج تایی ایجاد می‌شود. هنگام کشیدن چوب خط **۷** تا خط می‌کشیم و آخری را کم روبرو بقیه قرار می‌دهیم تا یک دسته‌ی **۸** تایی را نشان دهیم.

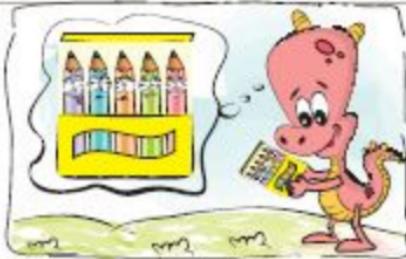
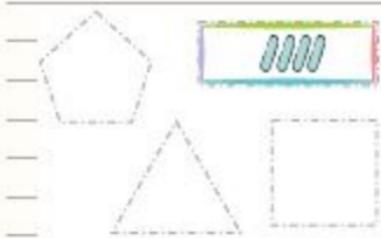

تمرین

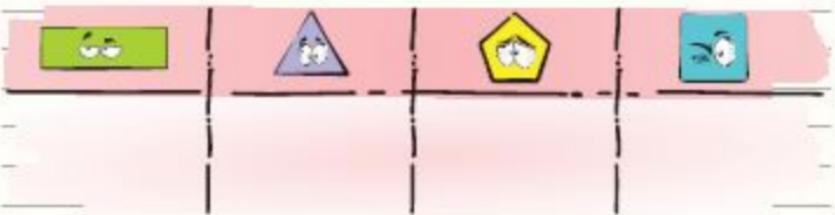
- ۱) در شکل زیر برجسب‌های دایناسور کوچولو را به قدر نگاه کن. او من خواهد این برجسب‌ها را به گوشش های این شکل‌ها بجساند و برای هر شکل فقط از یک رنگ برجسب استفاده کند. به او کمک کن و گوشش های شکل‌ها را با توجه به رنگ برجسب‌ها، رنگ بزن.

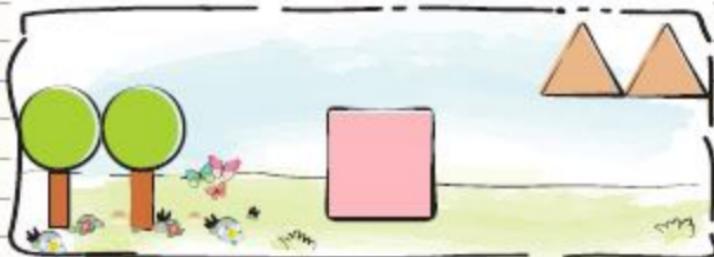
- ۲) دایناسور صورتی با عدد رنگی‌هاییش شکل‌های زیر را کشیده است. او من خواهد هر کدام از لبه‌های هر شکل را یک رنگ بزند. به او کمک کن و مانند نمونه شکل‌ها را رنگی کن. در هر شکل از چند رنگ استفاده کرده‌ی؟ داخل آن شکل به تعداد هر رنگ یک چوب خط بگذار.

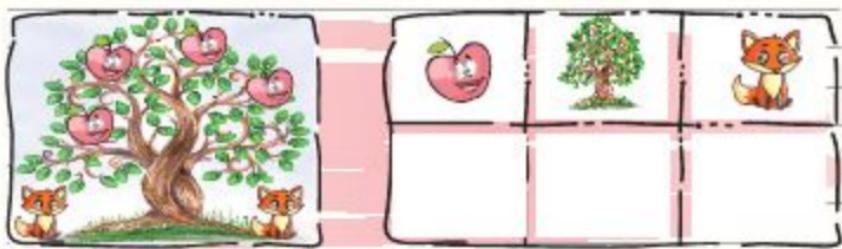
- ۳) به تعداد گوشش‌های هر شکل چوب خط بگذار.

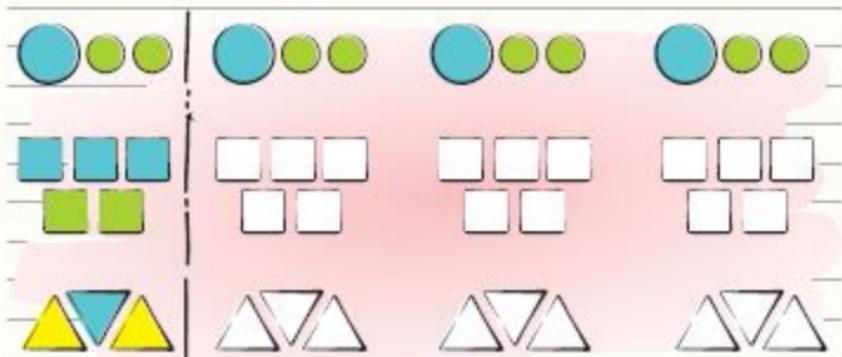
۶ از شابلون و مداد رنگی هایت استفاده کن و منظره‌ی زیر را کامل کن.

۷ به شکل مستقیم نگاه کن و تعداد هر شکل را در جدول با چوب خط نشان بده.

۸ ماتن نمونه ابتدا تعداد و رنگ شکل‌های مستقیم هر ردیف را بگو، سپس رنگ کردن آن‌ها را ادامه بده.

بخش چهارم

(۱) با استفاده از شابلون به تعداد چوب خط‌ها در هر ودیف، شکل بکش و آن ها را رنگ بزن.

(۲) در شکل زیر از هر جانور چند تا می‌بینی؟ به تعداد هر کدام چوب خط بگذار.

سنجش پایه‌انی ۲

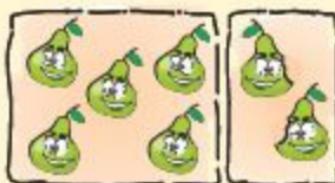
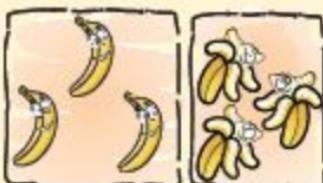
۱) از هر میوه چندتا در ظرف وجود دارد؟ به تعداد هر میوه چوب خط بکش و عدد عربیot به آن را بنویس.

میوه	چوب خط	عدد
گلابی	_____	
پام	_____	
لیمو	_____	
گارنی	_____	

۲) در هر قسمت تعداد همه میوه‌های را که در گادرها وجود دارند، داخل و تعداد میوه‌های خورده شده را داخل بنویس.

را داخل و تعداد میوه‌های که باقی مانده است را داخل بنویس.

۳) اندازه‌ی هر شکل چند مداد است؟ عدد آن را بنویس.

داد —

داد —

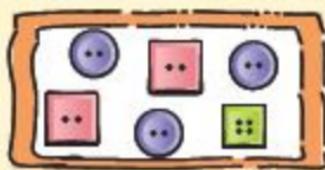
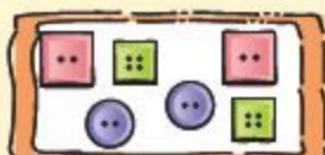

سلیمانی پایانی ۲

۴) با گمک خطکش و شابلون نیمه‌ی راست هر شکل را درست مثل نیمه‌ی سمت چپ آن بکش و کامل کن.

۵) تعداد هر نوع از دکمه‌ها در دو جعبه، روی هم چندتا است؟ شکل آن دکمه را با خطکش به تعداد مربوط به آن وصل کن.

سوالات پیش‌رفته‌ی ۳

کتاب جواب درست را رنگ کن.

(۱) در تصویر زیر تمام کدام یک از امداد ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵ دیده نمی‌شود؟

(۲) کدام یک از شکل‌های زیر نیمه‌ی دیگر این شکل است؟

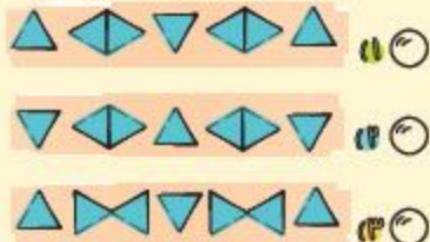
(۳) به تصویر نگاه کن. اگر از مرغابی‌های داخل آب یکی بیرون برود و هم‌زمان با آن ۲ مرغابی هم وارد آب شوند. مرغابی‌های داخل آب چندتا می‌شوند؟

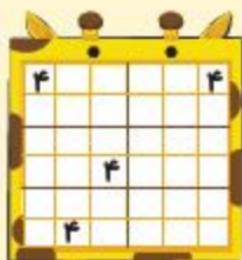

سوالات پیش‌فتحی ۲

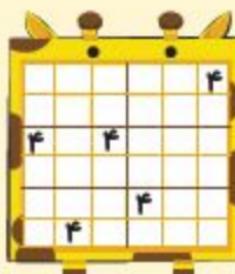
۴) شکل زیر را با آبرنگ کشیده‌ایم. اگر کاغذ را از وسط تا کنیم، کدام شکل، پایین خط تا دیده می‌شود؟

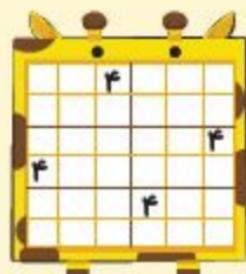
۵) اگر خانه‌های خالی را با عددهای ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ و ۶ کامل کنیم، کدام یک از جدول‌های زیر می‌تواند یک جدول شفاف‌ترانسیژ باشد؟

۱۰ ○

۱۱ ○

۱۲ ○

آزمون عملکردی ا

کلاس عکاسی

(شناختن تقارن در شکل‌ها (ایدها کردن شکل‌هایی که دو نیمه‌ی مثل هم دارند.)

مسئله

حسین به تازگی به کلاس عکاسی می‌رود او عکاسی را خیلی دوست دارد و همه‌ی تمرين‌های مریوط به عکاسی را با سرعت انجام می‌دهد. دیروز معلم عکاسی به حسین گفت که تا آخر هفته باید از شکل‌هایی که دو نیمه‌ی مثل هم دارند، یعنی تقارن دارند، عکس تهیه کند.

نکات

حالا شما هم همراه حسین کارهای زیر را تجربه بده تا شکل‌های را که تقارن دارند، پیدا کنی.
(۱) به وسائل موجود در کلاس درس، تکه کن و نام آن‌هایی را که تقارن دارند، بگویا در کادر زیر نشانی کن.
(۲) وسائل داخل کیف را تکه کن و نام آن‌هایی را که تقارن دارند، بگویا در کادر زیر نشانی کن.

پرسش

(۱) به نظر شما با توجه به درخواست معلم حسین، اوز کدامیک از شکل‌های زیر می‌تواند عکس تهیه کند؟ (دور آن‌ها خط بکش.)

(۲) کدامیک از شکل‌های زیر با هم قرینه (متقارن) هستند؟ (آن‌ها را رنگ بزن.)

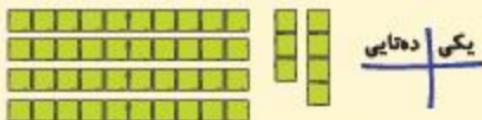

آزمون پایان نوبت

۱ جدول را کامل کن.

	۳۶	۱۶			۸۹	۸۷
پنج			شصت	هفتاد و هشت		

۲ با توجه به شکل، جاهای خالی را پر کن.

با حروف:

با عدد:

۳ نوشتند مددها را در هر ردیف آدایه بدم.

۶۳	۶۴	۶۵	۶۶				
۲	۱۲	۲۲	۳۲				

۴ حاصل جمعها و تفریقها را بنویس و آنها را با هم مقایسه کن.

$7 + 8 = \underline{\hspace{2cm}}$

$9 + 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

$11 - 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

$40 + 5 + 5 = \underline{\hspace{2cm}}$

$10 + 20 - 5 = \underline{\hspace{2cm}}$

$10 + 20 + 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

سنجش پایانی ۲

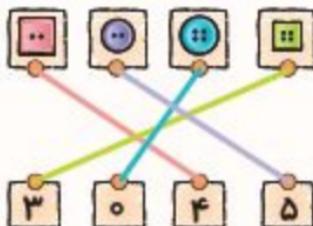
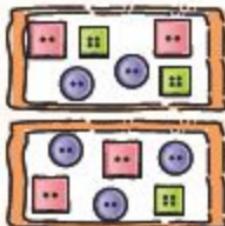
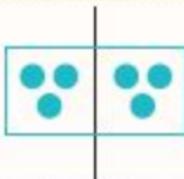
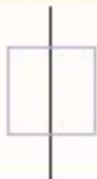
میوه	خط	عدد
گلابی		۵
گلابی		۴
گلابی		۳
گلابی		۲

۶ مداد

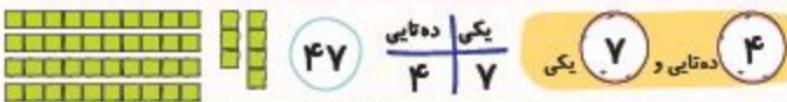
۳ مداد

پاسخنامه‌ی آزمون پایان نوبت

۵	۳۶	۱۶	۶۰	۷۸	۸۹	۸۷
پنج	سی و شش	شانزده	شصت	هفتاد و هشت	هشتاد و نه	هشتاد و هفت

۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲
۲	۱۲	۲۲	۳۲	۴۲	۵۲	۶۲	۷۲	۸۲	۹۲

$$7 + 8 = 15$$

$$11 - 4 = 7$$

$$10 + 20 - 5 = 25$$

$$=$$

$$\leftarrow$$

$$\leftarrow$$

$$9 + 6 = 15$$

$$40 + 5 + 5 = 50$$

$$10 + 20 + 10 = 40$$

